

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, י"ט שבט תש"ס

26 ינואר 2000

פטור 3373

לכבוד

צבי לברון, עו"ד

כספי ושות' עו"ד

רחוב יעבץ 33

תל אביב

הנדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק
ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר
כובל.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמני, עו"ד

רשמת הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה בדבר מתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988
תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ,

טיב – טירת צבי 2000

ביום 31.10.1999 הוגשה הודעת מיזוג לפי סעיף 17 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק") בין החברות תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ ("תנובה"), טירת צבי, קבוצת פועלים להתיישבות שיתופית בע"מ ("הקיבוץ"), וטיב בית חרושת לנקניק ובשר מעושן טירת צבי ("טיב"). במסגרת אותה העסקה הוקמה על-ידי הקיבוץ שותפות מוגבלת חדשה בשם טיב-טירת צבי 2000 ("השותפות") אשר אליה הועברו כל נכסיה של "טיב" ואשר מחצית ממנה נרכשה על-ידי "תנובה". ביום 20.1.2000 הודעתי לחברות על הסכמתי בתנאים למיזוג. לעסקת המיזוג נלווה גם הסכם הפצה בין השותפות לבין "תנובה", אשר בגינו הגישו הצדדים, ביום 26.11.1999, בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק").

לאחר שבחנתי את הבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי ההסדר מגביל באופן לא משמעותי את התחרות בעסקים, וכי ראוי הוא לפטור מאישורו על-ידי בית-הדין להגבלים עסקיים. הפטור ניתן בכפוף לתנאים הבאים, והנימוקים לו יימסרו בנפרד:

1. הגדרות:

"תנובה" – "תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ", "תעשיות מזון תנובה בע"מ" וכל חברה המצויה בשליטת מי מן החברות האמורות, השולטת במי מן החברות או הנשלטת על ידי השולטים במי מן החברות האמורות, לבד או ביחד עם אחרים.

"חוזה השותפות" – חוזה מיום 21.10.1999 בין טירת צבי אגודה שיתופית, טיב בית חרושת לנקניק ובשר מעושן טירת צבי ותנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ.

"הסכם ההפצה" – חוזה בין תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ לבין השותפות לפיו חטיבת הבשר של תנובה תשמש כמפיצה הבלעדית של השותפות, אשר צורף לבקשת מתן הפטור.

"מוצרים מעובדים" – נקניקים מסוגים שונים, פסטרמות, מעדני בשר, נקניקיות ומוצרים העשויים מפטם או הודו אשר עברו תהליך עיבוד נוסף.

"קשירה" – כל הסכמה המתנה או קושרת, במישרין או בעקיפין, בין התקשרות לקוח עם תנובה בכל תחום בו תנובה היא בעלת מונופולין, בין שהוכרזה ככזו ובין שלא הוכרזה, לבין התקשרות אותו לקוח עם תנובה שעניינה מוצרים מעובדים, לרבות הסכמה במסגרתה תינתן ללקוח, במישרין או בעקיפין, הטבה לגבי התקשרות בכל תחום בו תנובה היא מונופולין, בין שהוכרזה ובין שלא הוכרזה, כאשר ההטבה ניתנת בקשר עם התקשרות עם תנובה שעניינה

מוצרים מעובדים; והכל בין שההתניה מתייחסת לעצם החיוב בהתקשרות נוספת ובין שהיא מכתיבה היקף התקשרות מסוים עמה.

"שליטה" – החזקה ביותר ממחצית באחד מאמצעי השליטה הבאים: (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) הזכות למנות דירקטורים.

"תאגיד" – לרבות חברה, שותפות, נאמנות, קרן להשקעות, חבר בני אדם וכל ישות אחרת בין שנרשמו ובין אם לאו, בין אם מקומיים ובין אם לאו; התייחסות לאדם משמעה גם התייחסות לתאגיד, והתייחסות לתאגיד משמעה גם התייחסות לאדם.

"החזקה" – במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות זכויות המוקנות לפי הסכם, ולרבות מכוח החזקה או רכישה בידי שלוח או נאמן, חברת נאמנות או חברת רישומים; מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, רואים אדם כמי שמחזיק בעצמו ובמישרין בכל החזקות התאגיד בשליטתו, וכן בכל החזקות כל תאגיד שבשליטת תאגיד שבשליטתו, וכן הלאה.

"הטבה" – כל הנחה או טובת הנאה אחרת, לרבות בונוסים כספיים הניתנים כשיעור מהיקף מחזור הרכישות המצרפי מתנובה. לעניין זה: "הנחה" לרבות הנחות כמות, הנחות מטרה או הנחות נאמנות.

"הממונה" – הממונה על הגבלים עסקיים.

2. תנובה לא תהיה צד להסדר קשירה.

3. תנובה לא תתנה אספקת מוצרים המשווקים על ידה בהתחייבות הלקוח לבלעדיות או בהתחייבות הלקוח להבטחת נתח מינימלי או מסוים מכלל המוצרים הזהים או הדומים הנמכרים אצל אותו הלקוח.

4. בין הצדדים להסכם ההפצה לא תהיה כל הסכמה, בין אם במפורש או מכללא, שיש בה כדי למנוע מקיבוץ טירת צבי לעסוק בכל תחום אחר או להתחרות בתנובה בכל תחום אחר למעט במוצרים מעובדים.

5. תוקפו של פטור זה הנו למשך חמש שנים או כל עוד נתח השוק של השותפות בתחום המוצרים המעובדים לא יעלה על 50% - לפי המוקדם מביניהם.

6. סעיף 4.2 להסכם ההפצה (נספח א' לבקשת הפטור) ישונה ויקבע כדלהלן:

"4.2 למרות האמור בסעיפים 4.1 ו-1.8 לחוזה זה לעיל, מוסכם כי אם וככל שחטיבת הבשר תודיע לשותפות בכתב כי אינה חפצה להפיץ את המוצרים בכל שטחי יהודה ושומרון ו/או בכל שטחי רצועת עזה (להלן - "השטחים בהם החטיבה אינה מפיצה"), השותפות תהא זכאית להפיץ את המוצרים שלא באמצעות חטיבת הבשר, לשטחים בהם החטיבה אינה מפיצה כאמור. מבלי לפגוע בכלליות האמור מוסכם כי במקרה של הפצת מוצרים לשטחים בהם החטיבה אינה מפיצה, שלא באמצעות חטיבת הבשר, תסמן השותפות את אריזות המוצרים שיופצו לשטחים אלו באופן שונה ובולט תוך הכללת כיתוב בערבית וכן תחתים כל מפיץ, מפיץ משנה וכדומה על התחייבות כי לא ישדל ולא יפנה, במישרין או בעקיפין, ללקוחות הפועלים בתוך תחומי מדינת ישראל, בקשר למכירת המוצרים. בלא לגרוע מן האמור מובהר, כי מפיץ, מפיץ משנה וכדומה, יהיו רשאים למכור מוצרים ללקוחות כאמור, במקרה בו לקוחות אלה יפנו אליהם ביוזמתם. למען הסר ספק, חטיבת הבשר לא תהא זכאית לעמלת הפצה כלשהי בגין מוצרים אותם תפיץ השותפות באופן ישיר בהתאם לפסקה זו."

7. אין בהוראות אלה כדי לגרוע מכל חובה המוטלת על תנובה על פי כל דין או מתוקפם של הוראות ותנאים אחרים שניתנו לתנובה או בהקשר לה על ידי הממונה.

בהתאם לסעיף 15 לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית-הדין להגבלים עסקיים על-ידי הרואה עצמו נפגע מן ההסדר, איגוד עסקי וכן ארגון צרכנים, וזאת בתוך 45 ימים מפרסום הנימוקים לה.

ד"ר דוד תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז שבט תש"ס;
24 ינואר 2000.

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - "חוק ההגבלים"), מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, להסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצדדים להסדר המבקשים את הפטור-

1.1 שם- תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (להלן - "תנובה").

1.1.1 מען- ת.ד. 7007, רמת השרון, 47100.

1.1.2 מען למסירת מסמכים- עו"ד צבי לברון ו/או עו"ד גלי נוה- שטרן, כספי

ושות', רח' יעבץ 33, תל- אביב 65258. טל- 03-5171011; פקס- 03-5172357.

1.2 שם- טירת צבי, קבוצת פועלים להתישבות שיתופית בע"מ (להלן - "קיבוץ טירת צבי").

1.2.1 מען- קיבוץ טירת צבי, ד.נ. עמק בית שאן 10815.

1.2.2 מען למסירת מסמכים- עו"ד משה אגרסט, רח' אבן גבירול 88, תל-

אביב. טל- 03-5290060; פקס- 03-5290025.

1.3 שם- טיב טירת צבי 2000 (שותפות חדשה אשר תנובה מצד אחד, וקיבוץ טירת צבי, יהיו בה שותפים שווים) (להלן - "השותפות החדשה").

1.3.1 מען- קיבוץ טירת צבי, ד.נ. עמק בית שאן 10815.

1.3.2 מען למסירת מסמכים- עו"ד משה אגרסט, רח' אבן גבירול 88, תל-

אביב. טל- 03-5290060; פקס- 03-5290025.

2. הצדדים האחרים להסדר- אין צדדים נוספים להסדר.

3. צורת ההסדר- בכתב.

4. המסמכים הקובעים אותו ואלה הנוגעים לו-

4.1 ההסדר מעוגן בחוזה הפצה בין תנובה מצד אחד, לשותפות החדשה, מצד שני (להלן - "חוזה ההפצה") (נספח א' לבקשה זו).

4.2 מסמכים נוספים הנוגעים להסדר- חוזה מיום 21.10.99 בין קיבוץ טירת צבי, מצד אחד, טיב בית חרושת לנקניק ובשר מעושן טירת צבי (שותפות מוגבלת) (להלן - "השותפות הקיימת"), מצד שני, ותנובה מצד שלישי, לפיו יהיו תנובה, מצד אחד, וקיבוץ טירת צבי, מצד שני, שותפים בשיעור של 50% כל אחד, בעסקים המתנהלים כיום במסגרת השותפות הקיימת (להלן - "חוזה השותפות") (נספח ב' לבקשה זו).

5. הנכס או השירות נושא ההסדר- שירותי הפצה כהגדרתם בסעיף 1.17 לחוזה ההפצה.

6. מהות הכבילה ופרטים עליה-

6.1 בהתאם לחוזה ההפצה (נספח א'), ממנה השותפות החדשה את תנובה כמפיצה בלעדית למוצריה (סעיף 4.1 לחוזה ההפצה) (להלן: "חוגי מוצרים המפורטים בסעיף 5 לחוזה ההפצה" ובהם- מוצרים המופצים לצה"ל, מוצרים המסופקים לקיבוץ עצמו, ומוצרים המופצים לתעשייה).

6.2 תנובה מתחייבת להפיץ באופן בלעדי את מוצרי השותפות החדשה (סעיף 4.1 לחוזה), וזאת למעט מוצרים המתחרים במוצרי השותפות החדשה אשר מופצים על ידי תנובה במועד חתימת החוזה, וכן למעט סוגי מוצרי בקר אשר אינם נכללים בפועל בסל מוצרי השותפות החדשה ואשר השותפות החדשה תחליט שלא לייצרם בהתאם לסעיף 27 לחוזה ההפצה.

6.3 תנובה מתחייבת לרכוש מהשותפות החדשה את המוצרים בתמורה למחירי המחירון של השותפות ולמכור את מוצרי השותפות המופצים על ידה במחירי המחירון של השותפות החדשה, והכל בניכוי הנחות ללקוחות כפי שיאושרו מדי פעם על ידי השותפות החדשה, לפי שיקול דעתה (סעיף 7.1-7.3 וכן סעיפים 8.1-8.4 לחוזה ההפצה).

7. **תקופת ההסדר הכובל-** תקופת החוזה הינה 10 שנים החל בתום תקופת המעבר כהגדרתה שם (סעיף 21 לחוזה ההפצה). לכל צד נתונה הזכות לבטל את חוזה ההפצה בהודעה בת שנה מראש, באם החזקותיה של תנובה בשותפות החדשה תרדנה אל מתחת ל- 26% (סעיף 21 לחוזה ההפצה). בנוסף, עילות ביטול נוספות מפורטות במסגרת סעיף 22 לחוזה ההפצה ובהן- הפרה יסודית (סעיף 22.1), הגשת בקשה למינוי כונס נכסים ו/או מפרק וכיו"ב (סעיף 22.2), הפסקת אספקת המוצרים ו/או הפסקת הפצתם (סעיף 22.3) וירידה של יותר מ- 25% (בשיעור שנתי), בהיקפן הכספי של מכירות מוצרי השותפות, לעומת השנה הקודמת (סעיף 22.4).

8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין-

8.1 ביום 21.10.99, נחתם חוזה השותפות כהגדרתו בסעיף 4.2 לעיל. הודעת המיזוג בענין חוזה השותפות הוגשה לרשות ההגבלים העסקיים ביום 31.10.99 (טרם ניתנה החלטה בענין זה).

8.2 השותפות הקיימת מצויה בבעלותו של קיבוץ טירת צבי, והיא עוסקת ביצור, שיווק והפצה של נקניקים, נקניקיות ומעדני בשר מסוג פסטרמה ושל מוצרי בשר בקר מעובד וקפוא לסוגיו. בהתאם לחוזה השותפות, הוקמה שותפות מוגבלת חדשה בבעלותו המלאה של קיבוץ טירת צבי, אשר במועד ה-Closing של העסקה נשוא חוזה המיזוג, תועבר אליה פעילותה העסקית של השותפות הקיימת. מיד לאחר העברת הפעילות העסקית כאמור, תוקצינה לתנובה 50% מהזכויות בשותפות, כך שלאחר השלמת העסקה נשוא חוזה השותפות- הקיבוץ מחד, ותנובה, מאידך, יהיו, כל אחד, בעלים של מחצית מהזכויות בשותפות, וזאת בתוקף מיום 1.4.99 (לעיל ולהלן- "השותפות החדשה או טיב").

8.3 בנוסף לאמור, במועד ה-Closing, ובכפוף לאישור הממונה, מתעתדים הצדדים לחתום על חוזה ההפצה. חוזה ההפצה וחווה השותפות מהווים חלק מעסקה כוללת ולפיכך הם כרוכים זה בזה- ככל שתחווה השותפות לא יאושר, לא יחתם חוזה ההפצה, ולהפך.

8.4 השווקים הרלוונטיים לענין פניה זו הינם: שוק הנקניקים, הנקניקיות ומעדני הבשר מסוג פסטרמה, וכן שוק מוצרי הבקר המעובד והקפוא לסוגיו. חלקם של הצדדים בשווקים אלה הינו קטן ואף אפסי- כמפורט להלן-

סה"כ	השותפות הקיימת	תנובה	
			החלק בייצור מקומי
כ- 13%-14%	כ- 13%-14%	0 %	נקניקים, נקניקיות ומעדני בשר מסוג פסטרמה
כ- 1%	כ- 1%	0%	מוצרי בשר בקר מעובד וקפוא לסוגיו
			החלק במכירה (או ברכישה) בשוק המקומי.
כ- 13%-14%	כ- 13%-14%	0%	נקניקים, נקניקיות ומעדני בשר מסוג פסטרמה
כ- 4%	כ- 1%	3%	מוצרי בשר בקר מעובד וקפוא לסוגיו

8.5 השווקים הרלוונטיים מאופיינים בגורם דומיננטי אחד, במתחרים בינוניים וקטנים נוספים. הגורם הדומיננטי העיקרי בשווקים אלה הינו חברת זוגלובק, אשר נתחי השוק שלה בקטגוריות הרלבנטיות הינם, למיטב ידיעת הצדדים, כ- 50%. גורמים עיקריים נוספים בשווקים אלה הינם הוד לבן- אשר השליטה בה מצויה כיום בידי קבוצת אוסם- טבעול; מעדני יחיעם- בבעלות קיבוץ יחיעם, והשותפות הקיימת. שלושת הגורמים האמורים (הוד לבן, יחיעם והשותפות הקיימת) מחזיקים יחד בנתחי שוק בשיעור קטן יותר מזוגלובק לבדה.

8.6 כניסתה של תנובה לעסקי טיב, תביא, על פי ציפיית הצדדים, לחיזוקם והרחבתם של עסקי טיב, ולהגברת התחרות הכוללת בענף זה:

8.6.1 תנובה מהווה שותף אסטרטגי, בעל כוח שיווקי רב, אשר באמצעות הנסיון הרב והידע הנרחב שלו בניהול, שיווק והפצה, ובאמצעות נגישותו לשווקים השונים ולנקודות המכירה הרבות יוכל לגרום להרחבה ולגידול בעסקי טיב, ובכלל זאת לנוכחות בנקודות מכירה בהן מוצרי טיב כלל לא

מצויים כיום, להוות מענה יעיל לגורם הדומיננטי הקיים- זוגלובק, ולהביא, לפיכך, לגידול התחרות בשווקים הרלוונטיים.

לשם הדוגמא: מערכת ההפצה הנוכחית של טיב מגיעה כיום לכ- 2000 נקודות מכירה ואילו מערכת ההפצה של חטיבת הפצת מוצרי הבשר של תנובה מגיעה לכ- 5000 נקודות מכירה.

8.6.2 בנוסף ובמשולב, השותפות האסטרטגית עם תנובה, עשויה, על פי המתוכנן להביא להפקת תועלות כלכליות נוספות כגון- חיטכון בעלויות תפעול והפצה. לאור הגידול הצפוי בתחרות בשווקים הרלוונטיים כתוצאה מהתחזקותה של טיב, אך סביר הוא כי פירות ההתייעלות יוקצו באופן יעיל ולטובת ציבור הצרכנים הסופיים הרוכשים את המוצרים בנקודות המכירה.

8.7 בהיות תנובה שותפה בשיעור של 50% בעסקי טיב, העברת פעילות ההפצה של מוצרי השותפות, אשר נעשתה, עובר לחוזה השותפות, על ידי מערך של סוכנים עצמאיים, לפלטפורמת ההפצה היעילה והרחבה של תנובה- הינה טבעית ורצויה. האינטרס של תנובה לקדם את מכירות מוצרי השותפות הינו כפול- הן כבעלים, והן כמפיץ. ראוי לציין כי לו תנובה היתה מחזיקה ב- 1% אחד נוסף בשותפות, היה חוזה ההפצה נכנס לגדר הפטור הקבוע בסעיף 3(5) לחוק ההגבלים העסקיים (הסדר שהצדדים לו הם חברה אם וחברה בת שלה).

8.8 בנוסף, לולא עסקה תנובה באופן שולי, בהפצת מוצרי בקר מעובדים וקפואים (חלקה של תנובה בשוק זה הינו כ- 3% בלבד!!), היה חוזה ההפצה נכנס לגדר הפטור הקבוע בסעיף 3(6) לחוק ההגבלים- לפיו ניתן פטור מאישור להסדר בלעדיות אנכי בין שני גופים שאינם מתחרים זה בזה.

8.9 כאמור לעיל, חוזה ההפצה המהווה חלק בלתי נפרד מהעסקה נשוא חוזה השותפות, יביא להגברת התחרות הכוללת בשווקים הרלוונטיים. למותר לציין כי אין בחוזה ההפצה בכדי ליצור חסמי כניסה משמעותיים לשווקים הרלוונטיים: מחד במישור היצרנים- תנובה אינה מפיץ מרכזי בשווקים אלה (תנובה אינה פעילה במכירת נקניקים, נקניקיות ומעדני בשר מסוג פסטרמה, ואילו חלקה במכירת מוצרי בקר מעובד וקפוא הינו שולי ביותר (3%)), ולפיכך, אין בחוזה ההפצה בכדי לחסום צינור הפצה מרכזי כלשהו בשווקים הרלוונטיים. מאידך, במישור המפיצים, חלקה של טיב בשווקים הרלוונטיים אינו מהותי אף הוא (ראה טבלה), ולפיכך אין במתן הבלעדיות למפיץ בודד, בכדי להפחית את התחרות בין המפיצים השונים בענף כולו.

8.10 לא זו אף זו- השווקים הרלוונטיים הינם שווקים ממותגים. הסדר הבלעדיות הגלום בחוזה ההפצה, אשר יביא, בין היתר, להגדלת האינטרס של המפיץ לשקוד על טיפוח המוצר אותו הוא משווק ומוכר, יביא להגברת התחרות בין המותגים השונים (inter-brand), (וזאת להבדיל מתחרות בין מפיצים של אותו מוצר- intra-brand). גם מסיבה זו יש בחוזה ההפצה בכדי להביא להגברת התחרות בשווקים הרלוונטיים.

8.11 מטרתה של ההתניה בדבר קביעת המחיר על ידי טיב, הינה לשמר את תדמית מוצריה של טיב כמוצרים איכותיים, וזאת בשוק שמאופיין כאמור במוצרים ממותגים. קביעה זו באה אף היא במסגרת הסדר הבלעדיות האנכי במהותו, ולפיכך אין בה חשש לתיאום אופקי של מחירים (בין יצרן ו...), ובין מפיצים של אותו מוצר), ואין בה פגיעה בתחרות.

8.12 **לסיכום** - עסקת המיזוג בין תנובה לטיב, במשולב עם חוזה ההפצה, צפויה להביא לחיזוקה של טיב כמתחרה בשווקים הרלוונטיים, בין היתר, על ידי דחיפת מוצריה של טיב לנקודות מכירה רבות אשר היא אינה מגיעה אליהן כיום, ולהגברת התחרות הכוללת בתחומים אלה. חיזוקה של טיב ומוצריה על ידי שחקן מרכזי בדמותה של תנובה, על נסיונה הרב, וצינורות השיווק וההפצה היעילים והרחבים העומדים לרשותה, תיצור, מתחרה בעל משקל מול הגורם הדומיננטי בשווקים אלה - חברת זוגלובק, ובסופו של יום, תביא לתחרות גדולה יותר במובן הרחב, ולהקצאה יעילה יותר של משאבים לטובת ציבור הצרכנים.

העתקי המסמכים המתוארים בסעיף 4 מצורפים בזה.

אנו מצהירים של הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, ושהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

<p>חתימה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ</p>	<p>דניאל, ירון, יעל שם</p>	<p>27.11.99 תאריך</p>
<p>חתימה וחתימת ט"ת צבי-קבוצת מועלים להתיישבות שיתופית בע"מ</p>	<p>שלמה, יעל, ירון שם</p>	<p>26.11.99 תאריך</p>
<p>חתימה וחתימת בסירת צבי 2000 שותפות מאובנות מס' 55-001831</p>	<p>שלמה, יעל, ירון שם</p>	<p>26.11.99 תאריך</p>